

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400205725

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Сопот за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства.....	9
Правно основание за извършване на одита	9
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	10
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	10
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет.....	11
Коригирани неправилни отчитания	12
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	20
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	21

Списък на съкращенията

ДМА	Дълготрайни материални активи
АПОС	Акт за публична общинска собственост
ОбА	Общинска администрация
АОС	Акт за общинска собственост
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“ на МФ
ДДС	Данък върху добавената стойност
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
СЕС-ДЕС	Сметки за средства от Европейския съюз - Други сметки от ЕС
ДСД	Други сметки и дейности
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ИРМ	Изнесено работно място
ИСО	Информационна система за общините
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средствата от Европейския съюз
ЕС	Европейски съюз
СМР	Строително-монтажни работи
СС	Счетоводен стандарт
СчП	Счетоводна политика
РД	Работен документ
ДВ	Държавен вестник
ГИС	Географска информационна система
ТБО	Такса битови отпадъци
НУ	Начално училище
СУ	Средно училище
ДГ	Детска градина
ПИ	Поземлен имот
ВиК	Вода и канал
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
ОПР	Отчет за приходите и разходите

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н СТАНИСЛАВ СТОЕНЧЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА СОПОТ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Сопот, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Сопот към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. Съгласно Раздел V. Дълготрайни материални активи от Счетоводната политика (СчП) на Община Сопот, след първоначалното признаване, преглед за обезценка се извършва веднъж на всеки две години. Последният преглед за обезценка в общината е извършен през 2021 г.

В СчП политика на Община Сопот е определен препоръчителния подход при оценка на дълготрайните активи след първоначалното им признаване, като всички ДМА следва да се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка и начислената амортизация.

1.1. По време на финансовия одит на Годишния финансов отчет (ГФО) на Община Сопот за 2024 г., от главния счетоводител на общината и отговорните счетоводители на

6^{те} второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ)¹ на общината, е поискана информация и документи за извършен преглед за обезценка в периода от 2022 г. до 2024 г. включително. Установено е следното:

- в 5 ВРБ на общината² преглед за последваща оценка на ДМА е извършен към 31.12.2023 г.;

В Общинска администрация гр. Сопот – първостепенен разпоредител с бюджет (ПРБ) и СУ „Иван Вазов“ гр. Сопот – ВРБ на Община Сопот, през периода от 2022 г. до 2024 г. включително, не е извършен преглед за обезценка на ДМА, на обща стойност 27 895 359 лв., както следва:

- на активи, признати по сметки от подгрупа 203 „Сгради“, с балансова стойност общо в размер на 11 367 954 лв.;

- на активи, признати по сметки от подгрупи 204 „Машини, съоръжения, оборудване“ и 205 „Транспортни средства“, с балансова стойност общо в размер на 6 358 688 лв.;

- на активи, признати по сметка 2060 „Стопански инвентар“, с балансова стойност общо в размер на 33 448 лв.;

- на активи, признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, с балансова стойност общо в размер на 10 135 269 лв.

1.2. В СчП на Община Сопот неправилно е определено при прегледа за обезценка на ДМА да се съпоставя отчетната стойност на активите, вместо балансовата им стойност с текущата възстановима стойност.³

Не са спазени указанията, дадени от Министерство на финансите (МФ) в т. 16.23 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 7.1. от Счетоводен стандарт (СС) 16 „Дълготрайни материални активи“ и раздел V „Дълготрайни материални активи“ от СчП на общината, относно последващите оценки след първоначално признаване на Дълготрайни материални активи (ДМА).

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т.т. 20 и 71 от ДДС № 05 от 2016 г. относно съпоставянето на балансовата стойност с текущата възстановима стойност при извършване на преглед за преоценка на дълготрайни материални активи, във връзка с т. 36.1.1 от ДДС № 20 от 2004 г.

Неправилните отчитания са съществени по характер.

2. При изпълнени одитни процедури за проверка на счетоводното отчитане на придобити активи по съставените през 2024 г. АОС, в Община Сопот е установено:

2.1. Сгради – общинска собственост, през 2024 г. са преактувани с АОС, във връзка с промяна на идентификаторите по кадастрална карта на гр. Сопот. През одитирания период за сградите не са съставяни счетоводни операции. При изпълнените одитни процедури е установено, че имотите са признати в отчетността на общината в предходен отчетен период, както следва:

- сграда за административни нужди е призната в предходен отчетен период в отчетността на общината по сметка 2031 „Административни сгради“, с отчетна стойност в размер на 46 746 лв. В новия АОС за актива е определена данъчна оценка, в размер на 50 373 лв.;⁴

¹ 1. СУ „Иван Вазов“, 2. НУ „Неделя Петкова“, 3. Къща музей „Иван Вазов“, 4. ДГ „Роза“, 5. ДГ „Слънчево детство“ и 6. ДГ „Приказен свят“

² - НУ „Неделя Петкова“ гр. Сопот, Къща музей „Иван Вазов“ гр. Сопот, ДГ „Приказен свят“, ДГ „Роза“ и ДГ „Слънчево детство“ гр. Сопот

³ Одитно доказателство № 01

⁴ Одитно доказателство № 13, АПОС № 853 от 2024 г.

- за сграда и 5 бр. самостоятелни помещения в сгради,⁵ които са признати в отчетността на общината през предходни отчетни периоди с обща стойност в размер на 94 710 лв., през 2024 г. са издадени нови АОС, в които са посочени данъчни оценки на имотите, общо в размер на 117 221 лв.

Към 31.12.2024 г., сградите са признати в отчетността на общината със стойности по-ниски или близки до данъчните им оценки,⁶

2.2. Самостоятелен обект в сграда (механа) е признат в отчетността на общината в предходен отчетен период с отчетна стойност, в размер на 44 562 лв. Без наличие на основание, в края на 2021 г. имотът е отписан от баланса на общината.

За същия обособен обект, през м. май 2024 г. е издаден нов АОС и е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ неправилно със сумата на данъчната оценка на имота, в размер на 44 562 лв.⁷

Съгласно раздел V. „Дълготрайни материални активи“ от СчП на общината, придобитите по безвъзмезден начин активи се оценяват по справедлива стойност.

Стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината следва да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет. За нейна индикация може да се ползва и текущата покупна цена на сходен актив със същия потенциал на икономическа изгода.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети и достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията, дадени от МФ в т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно първоначалната оценка за признаване на дълготрайни материални активи, във връзка с указанията на раздел V „Дълготрайни материални активи“ от СчП на Община Сопот.

Неправилните отчитания са съществени по характер.

3. Към 31.12.2024 г., по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ са признати провизии, в размер на 21 142 лв., които са признати в същия размер по цитираната счетоводна сметка към 31.12.2018 г.

През периода от 2019 г. до 2024 г. не са отписвани и не са начислявани други провизии за вземания. Към 31.12.2024 г. не е извършен анализ на салдото по сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ и не е оповестена информация за това в приложението към ГФО за 2024 г.⁸

Към 31.12.2024 г., общият размер на просрочените непублични вземания е в размер на 51 974 лв., което е основание за признаване на провизия за тях, като се приложи подходът, утвърден със СчП на общината, след извършен анализ на признатите просрочени вземания.

⁵ АОС от 2024 г. №№ 844 с данъчна оценка 22 928 лв. и отчетна стойност – 5 798 лв., 845 с данъчна оценка 35 325 лв. и отчетна стойност – 42 017 лв., 846 с данъчна оценка 22 818 лв. и отчетна стойност – 27 119 лв., 849 с данъчна оценка 8 382 лв. и отчетна стойност – 5 987 лв., 850 с данъчна оценка 14 014 лв. и отчетна стойност – 6 921 лв., 851 с данъчна оценка 13 754 лв. и отчетна стойност – 6 868 лв. №№ 844, 845, 846, 849, 850, 851 от 2024 г.

⁶ Одитно доказателство № 13

⁷ Одитно доказателство № 13

⁸ Одитно доказателство № 02

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37.6 и 37.10 от ДДС № 20 от 2004 г. относно ежегодно извършване преглед на начислените провизии към края на годината, като при необходимост, тяхната оценка се коригира и оповестяването на размера и кратко описание на естеството на провизиите в приложението към годишния финансов отчет, във връзка с изискванията на СС 37 „Провизии, условни задължения, условни активи“.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

4. В ОБА гр. Сопот, разходи в размер на 35 880 лв., за закупуване на програмнен продукт за използване на облачно уеб базирана информационна система (ГИС) – „Умна община“, на касова основа са отчетени неправилно по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, вместо по подпараграф 53-01 „Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ в отчета за касовото изпълнение на бюджета.⁹

Не е спазено изискването за отчитане на разходите по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно Единната бюджетна класификация (ЕБК) за 2024 г., утвърдена от министъра на финансите с ДДС № 09 от 2023 г.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен показател „Разходи за издръжка - нефинансови позиции“ и е занижен показател „Придобиване на други нематериални дълготрайни активи“ в отчетна група „Бюджет“ на Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чуждите средства със сума, в размер на 35 880 лв.

5. Установени случаи на неспазване на закона и други нормативни актове:

5.1. През 2024 г., заетата щатна численост на звеното за вътрешен одит не отговаря на определената в чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС) минимална численост от двама одитори, включително ръководителя на вътрешния одит.¹⁰ При определена численост от двама вътрешни одитори, към 31.12.2024 г. е заета една щатна бройка.

Не са спазени изискванията на чл. 14, ал. 2 от ЗВОПС във връзка с минималната численост на Звеното за вътрешен одит от двама одитори, включително ръководителя на вътрешния одит.

5.2. В Община Сопот не е създаден одитен комитет, въпреки че общината попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС¹¹. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.¹²

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на одитен комитет в общините, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ и § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

⁹ Одитно доказателство № 03

¹⁰ Одитно доказателство № 04

¹¹ Съгласно чл. 18 (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица. Съгласно чл. 18, ал. 2, т. 3 от същия закон, съставът на одитните комитети в общините се определя от общинските съвети след провеждане на процедурата съгласно наредбата по ал. 11 (от чл. 18) за срок от три години.

¹² Одитно доказателство № 04

5.3. През 2024 г., от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция е извършена финансова инспекция, за резултатите от която на кмета на общината е връчен Доклад № ДИД5-ПД-22-(7) от 04.10.2024 г. В доклада е констатирано, че неусвоените средства в края на 2023 г., формиращи преходен остатък за 2024 г., следва да са в размер на 555 085 лв. В приложението към ГФО за 2023 г. “Разшифровка на наличните средства по бюджета на общината“ са посочени налични средства от такса за битови отпадъци (ТБО), в размер на 236 157 лв., или с 318 928 лв. по-малко.

При извършения от одитния екип анализ на отчитането на приходите от ТБО и отчетените разходи за дейност 623 „Чистота“ от ЕБК за 2024 г., е установено, че в ГФО на общината за 2024 г. са посочени наличните средства от ТБО към 31.12.2024 г., в размер на 452 681 лв., вместо 774 837 лв., или с 322 156 лв. по-малко. По становище на кмета на общината, разликата се дължи на отписване на приходите от лихви, в размер на 3 228 лв. и на обстоятелството, че при изчисляване на крайното салдо към 31.12.2023 г. не е взет предвид преходния остатък от 2022 г., в размер на 322 156 лева.. Средствата, в размер на 322 156 лв., не са налични по банковата сметка на общината в края на отчетния период.

Предвид изложените по-горе факти и обстоятелства, следва изводът, че сумите на преходния остатък от ТБО, който да бъде разходван за финансиране на дейностите по чл. 62 от ЗМДТ през следващата година, не е отразяван достоверно в отчета за касовото изпълнение на бюджета. Причината е нецелево разходване на средства от таксата за битови отпадъци за финансиране на разходи, извън тези по чл. 62 от ЗМДТ (за капиталови разходи, разходи за издръжка, заемообразно предоставени заеми на сдруженията на собственици на многофамилни жилищни сгради, др.).¹³

С докладна записка от 26.11.2024 г., кметът на Община Сопот е внесъл предложение в Общински съвет - Сопот за поемане на дългосрочен общински дълг от 1 200 000 лв., като след рефинансиране на заеми от обслужваща банка, сумата на остатъка за усвояване, в размер на 322 156 лв., да бъде възстановена по общинския бюджет като преходен остатък от ТБО.

Сумата, в размер на 322 156 лв., е включена в искане до банката – кредитор от 21.05.2025 г., за усвояване на средства от кредита.¹⁴

Съгласно разпоредбите на чл. 66, ал. ал. 11 и 12 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), съответно:

- когато в приет от Сметната палата одитен доклад или по друг начин е установено, че в план-сметка за предходна година са включени разходи, които не са разходи за дейности по предоставяне на услуга по чл. 62, план-сметката, която предстои да приеме общинският съвет, се коригира в намаление със стойността на тези разходи. Размерът на коригираните разходи е за сметка на други приходи на общината;

- когато в приет от Сметната палата одитен доклад или по друг начин е установено, че средства от такса за битови отпадъци са изразходвани през предходна година за дейности, различни от тези по предоставяне на съответната услуга по чл. 62, план-сметката, която предстои да приеме общинският съвет, се коригира в намаление със стойността на използваните не по предназначение средства и тези разходи са за сметка на други приходи на общината.

Не са спазени изискванията на чл. 7, във връзка с чл. 62, ал. 1 от ЗМДТ относно

¹³ С Решение № 18, взето с протокол № 4 от 18.12.2023 г. на ОбС – Сопот е приет бюджета за 2023 г. на Община Сопот. Съгласно Приложение № 8 към Решението са разпределени средствата от преходния остатък от 2022 г. по бюджета на общината за 2023 година, като във функция VI Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда са разпределени 576 806 лв., от които 322 156 лв. за текущи разходи и 254 650 лв. за капиталови разходи.

¹⁴ Одитно доказателство № 05

определянето на ТБО за обезпечаване финансирането на посочените в чл. 62, ал. 1 от ЗМДТ дейности, които средства не могат да бъдат разходвани за други дейности.

Не са спазени разпоредбите на чл. 66, ал. 11 и 12 от ЗМДТ, съгласно които в план-сметка за предходна година са включени разходи, които не са разходи за дейности по предоставяне на услуга по чл. 62, план-сметката, която предстои да приеме общинският съвет, се коригира в намаление със стойността на тези разходи, както и когато е установено, че средства от такса за битови отпадъци са изразходвани през предходна година за дейности, различни от тези по предоставяне на съответната услуга по чл. 62, план-сметката, която предстои да приеме общинският съвет, се коригира в намаление със стойността на използваните не по предназначение средства и тези разходи са за сметка на други приходи на общината.

Не е спазен принципа за предпазливост съгласно чл. 26, ал. 1 т. 3 от Закона за счетоводството.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Сопот в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства

Сметната палата обръща внимание на Приложението – оповестяване на информацията от годишния финансов отчет на община Сопот за 2024 г., в което по подходящ начин е посочено, че в предходни отчетни периоди община Сопот е ползвала временен безлихвен заем от сметката за чужди средства, в размер на 40 000 лв., за извършване на плащания по бюджета. Към 31.12.2024 г. средствата не са възстановени по сметката за чужди средства.

В приложението към ГФО на община Сопот за 2024 г., този факт е оповестен по подходящ начин.¹⁵

Съгласно чл. 147 от ЗПФ чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-057 от 28.04.2025 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

¹⁵ Одитно доказателство № 06

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При изпълнени тестове за проверка на правилното обобщаване на информацията в отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2024 г., като елемент от ГФО на Община Сопот, съгласно т. 1.3 от Заповед на МФ № ЗМФ-1338/22.12.2015 г., е установено, че в отчета не е включен касовият отчет на отчетна група СЕС-ДЕС, в резултат на което са занижени сумите по показатели, както следва:

- по показател „Разходи за издръжка - нефинансови позиции“, сума в размер на 18 494 лв., отчетена по подпараграф 10-52 „Краткосрочни командировки в чужбина“;
- по показател „Трансфери между бюджетни организации (нето)“, сума в размер на 48 544 лв., отчетена по подпараграф 63-01 „Трансфери между сметки за средствата от ЕС (нето) - Получен трансфери (+/-)“;
- по показател „Временни безлихвени заеми между бюджетни организации (нето)“, сума в размер на 39 лв., отчетена по параграф 76-00 „Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС“;
- по показател „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“, сума в размер на (-)30 089 лв., отчетена по подпараграф 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от ЕС“.

Отчетът за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2024 г. на Община Сопот не е пълен и достоверен.¹⁶

За коригиране на неправилните отчитания е изготвен коригиран касов отчет за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2024 г., в който е включен касовият отчет на отчетна група СЕС-ДЕС.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието във финансовите отчети.

2. В отчетността на общината, по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в отчетна група „Бюджет“, през предходни години неправилно са признати активи – пречиствателна станция за отпадни води, напорни водопроводи и други, с отчетна стойност в размер на 7 386 036 лв., и балансова стойност към 31.12.2024 г., в размер на 5 810 522 лв.

Към 31.12.2024 г., за активите е акумулирана амортизация, в размер на 1 575 514 лв., от която 203 253 лв. за 2024 г. и 1 372 261 лв. - за предходни отчетни периоди.

Активите са предоставени на ВиК оператора на територията на Община Сопот за стопанисване, поддържане и експлоатация и имат характер на инфраструктурни обекти.

В резултат на неправилното класифициране на активите, към 31.12.2024 г., в отчетна група „Бюджет“ са завишени дебитните салда на сметки 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ със 7 386 036 лв., 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ със сума, в размер на 203 253 лв., както и кредитното салдо на сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ с 1 575 514 лв.

Следвало е активите да бъдат класифицирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, а разходите за амортизация да се осчетоводяват по съответните сметки, предвидени в Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) за

¹⁶ Одитно доказателство № 07

амортизация на инфраструктурни обекти.¹⁷

По време на финансовия одит на ГФО за 2024 г. са съставени счетоводни операции за прекласифициране на активите и начислените разходи за амортизация от отчетна група „Бюджет“ в отчетна група ДСД.

Съставени са следните коригиращи счетоводни операции:

- в отчетна група „Бюджет“ - по дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата стойност на активите (6 013 775 лв.), 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ с акумулираната амортизация (1 372 261 лв.) в кореспонденция със сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ с размера на отчетната стойност на активите (7 386 036 лв.). За начислената амортизация през 2024 г. по дебита на сметка 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ в кореспонденция със сметка 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“, в размер на 203 253 лв., са съставени сторнировъчни счетоводни записвания по метода „червено сторно“.

- в отчетна група ДСД – по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ с отчетната стойност на активите (7 386 036 лв.), в кореспонденция със сметки 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ с размера на акумулираната амортизация (1 372 261 лв.) и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата стойност на активите (6 013 775 лв.). Начислена е амортизация за 2024 г. по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“, в размер на 203 253 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от МФ с ДДС № 14 от 2013 г.

3. Между „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ“ ЕАД (заложен кредитор) и Община Сопот е сключен договор № 1483 от 06.01.2025 г. за револвиращ кредит, в размер на 277 720 лв., предназначен за финансиране и рефинансиране на разходи за ДДС за изпълнението на одобрен проект с наименование „Изграждане на нов преливник на Главен колектор I от канализационната мрежа на гр. Сопот, във връзка с констатирани нарушени експлоатационни характеристики на част от съоръженията на мрежата преди изпълнението на обект „Ремонт на ул. „Христо Ботев“ в участъка от ул. „Трети март“ до кръстовище с ул. в ПИ 68080.27.521“ и „Ремонт на улица в ПИ 68080.27.521 от кръстовището с ул. „Христо Ботев“ до „SKF Bea Bulgaria EAD“, гр. Сопот“, изпълняван по Инвестиционна програма за общински проекти, съгласно Приложение № 3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г.

Без наличие на основание, към 31.12.2024 г., за револвиращия кредит е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 1992 „Дългосрочни заеми от небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“ и кредита на сметка 1993 „Текущ дял по дългосрочни заеми от небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“ със сума, в размер на 277 720 лв., с която е занижен шифър 0512 „Дългосрочни задължения по получени заеми“ и е завишен шифър 0521 „Краткосрочни задължения по заеми и емисии на ценни книжа“ от пасива на баланса.¹⁸

¹⁷ Одитно доказателство № 08

¹⁸ Одитно доказателство № 09

По време на финансовия одит, със сумата на неправилното отчитане е съставена коригираща счетоводна операция чрез метода „червено сторно“.

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, относно прилагане принципа на начисляването, съгласно който ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

4. През м. май 2023 г., с 32 сдружения на собственици на многофамилни жилищни сгради са сключени договори за подпомагане на сдруженията на собствениците на многофамилни жилищни сгради на територията на община Сопот, за кандидатстване по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – етап I“, която ще се финансира със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и от бюджета на Община Сопот са предоставени заемообразно средства, в размер на 630 885 лв.

При одобрено проектно предложение, предоставените средства се възстановяват от полученото финансиране по процедурата по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. В случай, че кандидатстващата сграда не бъде одобрена за финансиране по процедурата, получените средства следва да бъдат върнати на Община Сопот, в срок до 12 месеца от влизане в сила на решението за отказ от финансиране по процедурата.

Към 31.12.2023 г. сумата, в размер на 630 885 лв., е призната по дебита на сметка 5312 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации“, която сума представлява дебитното салдо на сметката към 31.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г., не е получено финансиране по процедурата на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, и съответно няма върнати заемообразно предоставени средства.

Предвид полученото се забавяне на процесите по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – етап I“ и удължаване на очаквания срок за възстановяване на средствата по бюджета на общината с повече от една година, следвало е към 31.12.2024 г., заемообразно предоставените средства да бъдат признати по дебита на сметка 5315 „Предоставени дългосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации“ като се кредитира сметка 5312 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации“.¹⁹

По време на финансовия одит, предоставения краткосрочен заем на нестопански организации е прекласифициран в дългосрочен заем.

Не са спазени изискванията на т. 31 от Встъпителното ръководство за прилагане на Сметкоплана на бюджетните предприятия за класифициране на заемите и дълговете по остатъчен срок на изискуемост – краткосрочни, дългосрочни и текущ дял на дългосрочни заеми (последната категория включва подлежащите за погасяване главници по дългосрочен дълг в рамките на една година от края на отчетния период) и изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

¹⁹ Одитно доказателство № 09

5. Във връзка с оценка на незавършено строителство към 31.12.2024 г., разходи за строително-монтажни работи (СМР) за обект „Ремонт на сграда на сектор „Местни данъци и такси“, гр. Сопот“, неправилно в отчетна група „Бюджет“ са осчетоводени по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, със сума в размер на 276 748 лв., в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (76 030 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (200 718 лв.), вместо по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ със сумата на действително извършените разходи към 31.12.2024 г., в размер на 102 477 лв.,²⁰ в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (76 030 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (26 447 лв.).

Платен аванс за авторски надзор, в размер на 2 098 лв., без да е получена фактура за следващо плащане или протокол за изпълнени дейности, неправилно е осчетоводен по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ като е кредитирана сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

В отчетна група ДСД, със сумата в размер на 278 846 лв., неправилно е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция с сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.²¹

Неправилните отчитания са коригирани, като в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД са съставени счетоводни операции чрез метода „червено сторно“. Към 31.12.2024 г., разходите за основен ремонт на сградата са признати по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ (102 477 лв.) в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (76 030 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (26 447 лв.).

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

6. При отписване на софтуер²² за информационни табла, с отчетна стойност в размер на 182 580 лв., е дебитирана сметка 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“ със сумата на акумулираната амортизация“, в размер на 182 580 лв. и неправилно е кредитирана сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, вместо сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“, по която е бил признат активът.²³

За коригиране на установеното неправилно отчитане е съставена счетоводна операция чрез метода „червено сторно“ по кредита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, кредитирана е сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ в кореспонденция със сметка 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

²⁰ Съгласно протокол за изпълнени СМР от 29.12.2024 г., стойността на незавършеното строителство е в размер на 102 477 лв.

²¹ Одитно доказателство № 10

²² Активът е напълно амортизиран

²³ Одитно доказателство № 11

7. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводното отразяване на стопанските операции, свързани с реализираните разпоредителни сделки от Община Сопот през 2024 г. е установено, че през 2024 г. са продадени три поземлени имота – общинска собственост.²⁴ Към 31.12.2024 г. са сключени договори за покупко-продажба и са постъпили приходи, признати по сметка 7131 „Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения“, в размер на 273 357 лв. Продадените имоти, с отчетна стойност общо в размер на 113 614 лв., не са отписани от счетоводните регистри на общината.

Следвало е да бъдат съставени следните счетоводни записвания:

- в отчетна група ДСД – по кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“, и

- в отчетна група „Бюджет“ – по дебита на сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“ със сума, в размер на 113 614 лв.²⁵

За отписване на продадените имоти, по време на финансовия одит са съставени описаните по-горе счетоводни операции.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени дадените от министъра на финансите указания с т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г., относно изискването в случай на продажба на отчитани в ДСД активи от група 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“, тя следва да се отразява в отчетна група „Бюджет“, включително и отчетната стойност на продадените активи, която се прехвърля от отчетна група ДСД в отчетна група „Бюджет“ чрез сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“.

8. При изпълнени одитни процедури за проверка на счетоводното отчитане на придобити активи по съставените през 2024 г. АОС в Община Сопот, е установено:²⁶

8.1. Два поземлени имота,²⁷ с площ общо 999 кв. м., за които няма издадени АОС в предходни години, са признати в отчетността по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ неправилно по данъчна оценка, в размер общо 6 312 лв., вместо по справедлива стойност.

По време на финансовия одит на ГФО за 2024 г., за признаване на имотите по справедлива стойност са съставени коригиращи счетоводни операции по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със суми, общо в размер на 41 641 лв., т.к. активите са придобити през същия отчетен период;

8.2. Сграда по издаден през 2024 г. АОС²⁸, която не е призната в отчетността през предходни отчетни периоди, е осчетоводена по дебита на сметка 2031 „Административни сгради“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ по справедлива стойност, в размер на 12 538 лв. За

²⁴ АОС №№ 842 от 2024 г., 707 от 2022 г. и 384 от 2028 г.

²⁵ Одитно доказателство № 12

²⁶ Одитно доказателство № 13

²⁷ ПИ по АЧОС № 857 от 2024 г. с площ 515 кв. м. и данъчна оценка 3 348 лв., АЧОС № 843 от 2024 г. с площ 484 кв. м. и данъчна оценка 2 964 лв.

²⁸ АОС № 867 от 2024 г.

прилежащата към сградата земя е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със сумата на справедливата стойност, в размер на 9 170 лв. При извършената проверка е установено, че към 31.12.2024 г., земята е призната и по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по предходен АОС²⁹ за имота, също със сума, в размер на 9 170 лв.

Съгласно раздел V. „Дълготрайни материални активи“ от СчП на общината, придобитите по безвъзмезден начин активи се оценяват по справедлива стойност.

За коригиране на неправилното отчитане, по време на финансовия одит на ГФО, в отчетна група ДСД е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ със сума, в размер на 9 170 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети и достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията, дадени от МФ в т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно първоначалната оценка за признаване на дълготрайни материални активи и раздел V „Дълготрайни материални активи“ от СчП на Община Сопот.

9. При изпълнени одитни процедури за проверка на отчетените текущи разходи и сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“ е установено, че през 2023 г. за обект „Текущ ремонт на пътната настилка на ул. „Генерал Андреев“ гр. Сопот в участъка от ул. „Ганчо Попниколов“ до бул. „Иван Вазов“ е платен аванс по договор за изпълнение на СМР, в размер на 77 014 лв., който е признат по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

През м. февруари 2024 г., от фирмата изпълнител на СМР е издадена проформа фактура, придружена с протокол за изпълнените СМР, на стойност 140 810 лв., в т.ч. данъчна основа, в размер на 117 342 лв., и ДДС, в размер на 23 468 лв., в която е приспаднал платения през 2023 г. аванс, в размер на 77 014 лв. Към 31.12.2024 г. не е издадена окончателна фактура и не са извършени плащания към изпълнителя на СМР.³⁰

Следвало е в отчетността на общината да се съставят счетоводни операции по дебита на сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт“, със сума в размер на 140 810 лв, и кредита на сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ със сумата на приспадания аванс, в размер на 77 014 лв., и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ със сума, в размер на 63 796 лв.

През 2024 г. между Община Сопот и дружеството, изпълняващо строително-монтажни работи на обект „Текущ ремонт на пътна настилка на ул. „Ген. Андреев“ е сключен договор за дарение за безвъзмездно изпълнени ремонтни дейности, в размер на 14 180 лв. В отчетна група „Бюджет“ не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт“ и кредита на сметка 7413 „Получени текущи помощи и дарения в натура от страната“ със сума, в размер на 14 180 лв.³¹

По време на финансовия одит са съставени коригиращи счетоводни операции за признаване на разходите по дебита на сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт“ в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“, 4971 „Коректив за

²⁹ АОС № 547 от 2022 г.

³⁰ Одитно доказателство № 14

³¹ Одитно доказателство № 16

задължения към доставчици - местни лица“ и 7413 „Получени текущи помощи и дарения в натура от страната“.

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, относно прилагане принципа на начисляването, съгласно който ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Не са спазени разпоредбите на чл. 113,³² във връзка с чл. 25-26 от ЗДДС и правилника за неговото прилагане.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 48 от ДДС № 20 от 2004 г., съгласно които, последователното прилагане на принципа на текущо начисляване изисква да бъдат начислени приходите и разходите, натрупани и отнасящи се за съответния период, независимо, че съответният първичен документ за операцията (фактура и др.) може да се издаде/получи в следващ отчетен период.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 43 от ДДС № 7 от 2024 г. относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2024 г.

10. В ОБА гр. Сопот, извършени разходи, на стойност 35 880 лв., за закупуване на програмен продукт за използване на облачно уеб базирана информационна система (ГИС) – „Умна община“, са осчетоводени неправилно по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“, в резултат на което, за периода от 01.08.2024 г. до 31.12.2024 г., не е начислена амортизация съгласно амортизационния план на общината, в размер на 2 492 лв.³³

За коригиране на неправилните отчитания, са съставени счетоводни операции, чрез метода „червено сторно“, по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, активът е признат по дебита на сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“, и е начислена амортизация по дебита на сметка 6030 „Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи“ в кореспонденция със сметка 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

11. При извършени одитни процедури за проверка на корективи за неусвоени помощи и дарения към 31.12.2024 г. е установено, че ОБА е сключила договор за дарение № Д-130/08.11.2024 г. с чуждестранна фирма (със седалище в Кипър), която е дарила средства, в размер на 24 000 лв., за рехабилитация, освежаване и обновяване на шест броя чешми. Към 31.12.2024 г., дарената сума не е усвоена.

Не е приложена процедурата за начисляване на коректив за неусвоените към края на отчетния период дарения, в размер на 24 000 лв. Същите не са признати по кредита на сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“ в кореспонденция със сметка от подгрупа 740 „Коректив на приходите от помощи и дарения“ в отчетна група „Бюджет“.³⁴

³² Всяко данъчно задължено лице - доставчик, е длъжно да издаде фактура за извършената от него доставка на стока или услуга или при получаване на авансово плащане преди това

³³ Одитни доказателства №№ 03, 08

³⁴ Одитно доказателство № 15

По време на финансовия одит неправилното отчитане е коригирано като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 7408 „Коректив на приходите от други текущи помощи и дарения, предоставени от чужбина“ и кредита на сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 21 и 22 от ДДС № 14 от 2013 г. във връзка с т. 49 от ДДС № 20 от 2004 г. за начисляване на корективи в края на годината за неусвоените средства.

12. В ОБА, по кредита на сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“ е признат ангажимент за разходи, в размер на 91 000 лв., по договор с фирма за ежедневно приготвяне и доставка на топла храна, на стойност 109 200 лв. с ДДС, или с 18 200 лв. по-малко, което представлява сумата на ДДС, включена в стойността на договора. В резултат на допуснатото неправилно отчитане, крайното кредитно салдо на сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“ към 31.12 2024 г. е занижено със сума, в размер на 18 200 лв.³⁵

По време на финансовия одит на ГФО на общината за 2024 г. е съставена коригираща счетоводна операция по кредита на сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи - наличности“ в кореспонденция със сметка 9800 „Възникнали ангажменти за разходи“ със сумата на непризнатия ангажимент за разходи.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за достоверно показване на ефектите от операциите в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи и пасиви, приходи и разходи, заложиени в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.2 от ДДС № 4 от 2010 г. и в раздел X „Задбалансова отчетност за бюджетните показатели „поети ангажменти“ и „нови задължения за разходи“ от ДДС № 14 от 2013 г., относно отчитане на поети ангажменти.

13. През 2023 г., платен аванс за строителен надзор, в размер на 16 800 лв., за обект „Преустройство на централен площад и парк на град Сопот – етап 1“ и признат в дебитното салдо на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“, без основание е капитализиран по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ в отчетна група ДСД.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на Община Сопот за 2023 г.

През 2024 г. не са издадени фактури от дружеството, изпълняващо строителен надзор.³⁶ По време на финансовия одит на ГФО за 2024 г. е съставена коригираща счетоводна операция, като е дебитирана сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и е кредитирана сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД със сума, в размер на 16 800 лв.³⁷

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. относно капитализирането на инфраструктурните обекти в отчетна група ДСД.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността

³⁵ Одитно доказателство № 16

³⁶ През 2024 г. за обекта не са изпълнявани СМР, съставен е Акт за спиране на строителството по чл. 7, т. 10 от Наредба № 3 от 2003 г., издадена от министъра на МРРБ

³⁷ Одитно доказателство № 02

на предприятието във финансовите отчети.

14. При изпълнени одитни процедури за проверка на начислените разходи за амортизация е установено следното:

- в амортизационния план на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, не са въведени активи с отчетна стойност, общо в размер на 153 520 лв., придобити през м. декември 2024 г. като инвестиция в публични активи, предоставена от ВиК оператора. Същите неправилно са включени в инвентарната книга на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“. Неправилното въвеждане на активите в модул ДМА на счетоводния софтуер ще доведе до неначисляване на амортизация за следващите отчетни периоди;

- по време на финансовия одит на ГФО за 2023 г., разходи за текущ ремонт на ул. „Осми март“, в размер на 39 503 лв., са сторнирани от сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, а разходи за амортизация, в размер на 395 лв., са сторнирани от дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“. Активът не е изведен от амортизационния план и през 2024 г. за него са начислени разходи за амортизация, в размер на 1 580 лв.;³⁸

- самостоятелен обект в сграда (механа) е признат в отчетността на общината в предходен отчетен период с отчетна стойност, в размер на 44 562 лв. Без наличие на основание, в края на 2021 г. имотът е отписан от баланса на общината, в т.ч. и амортизация в размер на 6 162 лв.³⁹ За същия обект, през м. май 2024 г. е издаден нов АОС⁴⁰ и е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със сума отново в размер на 44 562 лв.⁴¹

За периода от началото на 2022 г. до м. май 2024 г. включително, през който имотът не е преставал да бъде общинска собственост, не са начислявани разходи за амортизация. В резултат на това, към 31.12.2024 г. балансовата стойност на актива е в размер на 44 094 лв., вместо 38 510 лв., или с 5 584 лв.⁴² повече.

По време на финансовия одит на ГФО за 2024 г. са извършени корекции в амортизационния план и в сумите на начислените разходи за амортизация.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал.ал. 2 и 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на всички стопански операции, които водят до изменения на имущественото и финансовото им състояние, финансовите резултати от дейността, паричните потоци и собствения капитал, в хронологичен ред и осъществяване текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените от ръководството контролни дейности са адекватни, но не са прилагани ефективно и не са довели до минимизиране на риска от неправилни отчитания и несъответствия в разумни граници, както и да гарантират спазването на бюджетната дисциплина.

³⁸ Одитно доказателство № 08

³⁹ Изчислена амортизация от одитора – 3 913 лв.

⁴⁰ АОС № 861 от 2024 г.

⁴¹ Одитно доказателство № 13

⁴² Акумулирана амортизация 5 250 лв. за предходни отчетни периоди и 334 лв. за 2024 г.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 07 от 16.12.2024 г. на Министерството на финансите, по време на финансовия одит са извършени корекции на Сборната оборотна ведомост, Баланса, ОПР, на отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и на сметките за чужди средства, справката за ангажиментите по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС и справката за наличните ангажименти към 31.12.2024 г. Коригираният ГФО за 2024 г. на Община Сопот е зареден в системата на ИСО на МФ на 17.06.2025 г. и е представен в Сметната палата с входящ №№ 07-02-444#3 от 17.06.2025 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 16 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пловдив, пл. „Централен“, ет. 11, Сметна палата – ИРМ Пловдив.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 263 от 12.08.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Сопот и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(~~Димитър~~ Главчев)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1.	РД № ГФО-2.2-2 Констативен протокол за проверка на извършен преглед за обезценка на ДМА приложения	30
2.	РД № ГФО-1.26 Резултати от предходни одити и приложения	4
3.	РД № ГФО-2.16-03 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции от финансовия отчет – счетоводна сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“ в отчетна група „Бюджет“ и приложения	25
4.	РД № ГФО-1.24 Предварителна оценка на вътрешния контрол в Община Сопот	5
5.	РД № ГФО-2.2-3 Констативен протокол за проверка на отчитането на неусвоени средства от ТБО приложения	35
6.	РД № ГФО-2.16-01 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ в отчетна група ДСД към 31.12.2024 г. в Община Сопот	4
7.	РД № ГФО-2.15-1 Проверка на правилното обобщаване на касовите отчети на второстепенните разпоредители с бюджет и изготвяне на отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в Община Сопот към 31.12.2024 г.	11
8.	РД № ГФО-2.2.27 Проверка на амортизациите и приложения	25
9.	РД № ГФО-2.31 Проверка на счетоводно отчитане на получените и предоставени заеми от/за Община Сопот към 31.12.2024 г., процедури по същество за проверка на сметки 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“, 1992 „Дългосрочни заеми от небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“, 4611 „Временни безлихвени заеми от/за централния бюджет“ и 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози“ в отчетна група „Бюджет“ и приложения	36
10.	РД № ГФО-2.8-2 Проверка на капиталови разходи в отчетна група „Бюджет“, процедури по същество за проверка на сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в „Бюджет“, 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, 2202 „Инфраструктурни обекти“ и 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ в ДСД приложения	39
11.	РД № ГФО-2.16-07 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“ към 31.12.2024 г. в отчетна група „Бюджет“ и приложения	7
12.	РД № ГФО-2.33 Проверка на отчитането на разпоредителни сделки с имоти в Община Сопот през 2024 г. и приложения	35
13.	РД № ГФО-2.32 Проверка на актуваните имоти в Община Сопот през 2024 г. и приложения	96
14.	РД № ГФО-2.16-09 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в отчетна група „Бюджет“ и приложения	24
15.	РД № ГФО-2.25 Проверка на начисляването на провизии и приложения	9

16.	РД № ГФО-2.16-02 Процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените счетоводни записвания по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС в Община Сопот към 31.12.2024 г. и приложения	22
-----	--	----